

26/07/2016

La disminució de la jornada laboral redueix les pressions ambientals?

Aquest estudi té com a objectiu estimular el debat sobre l'efecte de la jornada laboral pel que fa a les pressions ambientals. En distingir entre diferents períodes de temps per als grups de països desenvolupats i en desenvolupament, es va confirmar la relació significativa entre les hores de treball i els impactes ambientals de les economies desenvolupades, encara que aquest no és el cas de les economies en desenvolupament. Curiosament, les correlacions significatives per al grup de països desenvolupats van passar de positives durant el primer subperíode (1980-2000) a negatives durant el segon subperíode (2001-2010). Connectant aquests resultats amb la literatura anterior, creiem que això seria degut al consum d'energia derivat de determinades activitats d'oci que serien més intensives en ús de l'energia si es proporciona temps de no treball excessiu.

Autor: iStock.com/Christophe BOISSON.

La creixent atenció cap al tema de la jornada laboral en les comunitats acadèmiques i l'arena política està estretament relacionada amb els temes de major rellevància per a la societat, com ara la desigualtat d'ingressos, el mercat laboral i el benestar. Les perspectives i teories sobre la jornada laboral són molt diverses, així que, lluny d'abordar-les d'una manera integral, modestament ens centrem en els aspectes ambientals.

Els nostres resultats empírics impliquen que la relació entre hores de treball i pressions ambientals s'han desvinculat en el cas de les economies amb alts ingressos durant els últims deu anys d'avaluació. Una possible explicació podria ser que l'augment de les hores no laborals van augmentar els impactes ambientals, atès que més temps lliure tendia a fomentar més activitats intensives en energia en alguns casos. Aquest resultat indica un rebot de la càrrega ambiental a causa de l'augment de les hores de lleure. Això podria ser vist com sorprenent, atesa la visió convencional sobre aquest tema, que sempre s'ha basat en la suposició que les hores de treball són més exigents en energia que les hores no laborables. En principi, les polítiques de reducció de la jornada laboral estan destinades a contribuir a l'estalvi d'energia i la protecció del medi ambient, segons la idea de la reestructuració de les rutines diàries personals cap a activitats menys consumidors d'energia. Tanmateix, això no sempre va ser així, perquè les hores d'oci podrien ser més intensives en energia que les hores de treball. Com Nørgård va assenyalar, "més temps lliure no garanteix un menor impacte ambiental" i "el temps lliure extra tendeix a requerir més energia, però la quantitat dependrà de com s'utilitza el temps d'oci".

En aquesta línia de pensament, la reducció d'hores de treball pot arribar a ser contraproductiu i imposar càrregues més pesades sobre el medi ambient, sota la condició que les activitats d'oci (com per exemple viatjar en cotxe i fer vacances a l'estranger) demanarien més energia. Aquesta situació és més probable que passi en els països d'alts ingressos. En conseqüència, l'augment de les hores d'oci en els països amb una mitjana més alta d'ingressos va tendir a proporcionar als seus habitants l'augment de les oportunitats d'organitzar activitats múltiples i costoses que consumeixen molta energia.

En general, sembla que la renda juga un paper important en la reducció dels temps de treball fins a cert punt més enllà del qual l'impacte de les hores de treball en el medi ambient es debilita gradualment. Una raó subjacent és que els treballadors amb salaris més baixos en les economies en desenvolupament prefereixen cobrar hores extres o trobar una feina a temps parcial amb la qual mantenir les seves famílies. Els efectes de l'alleujament de la pressió ambiental generat per la reducció de la jornada laboral a les economies en desenvolupament també es poden afeblir a causa de la borrosa frontera entre les hores de treball i les hores no laborables. Això podria explicar que els temps de treball en les economies en desenvolupament es correlaciona menys significativament amb els impactes ambientals que en les economies desenvolupades.

Qing-long Shao

Beatriz Rodríguez-Labajos

Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA)

Shao.Qinglong@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)